

ҚОНУНИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

ДАР БОРАИ САНЧИШИ ФАЪОЛИЯТИ СУБЪЕКТҲОИ ХОҶАГИДОР

(Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, с. 2015, №7, қ. 1, мод. 1115)

Қонуни мазкур асосҳои ҳуқуқии гузаронидани санчиш, тартиб ва расмиёти ягонаи гузаронидани он, ҳуқуқу уҳдадорихои субъёктҳои хоҷагидор, шахсони мансабдори мақомоти санчиширо муқаррар намуда, ба ҳифзи саломатӣ ва ҳуқуқу манфиатҳои қонунии шахрвандон, муҳити зист, амнияти миллӣ ва ҳимояи фаъолияти субъёктҳои хоҷагидори санчидашаванда, новобаста ба шакли моликиятшон, равона карда шудааст.

БОБИ 1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

Моддаи 1. Мафҳумҳои асосӣ

Дар Қонуни мазкур мафҳумҳои асосии зерин истифода бурда мешаванд:

- *дафтари бақайдгирии санчишҳо* – дафтари бақайдгирии санчишҳои фаъолияти субъёктҳои хоҷагидор, ки дар он тибқи тартиби муқаррарнамудаи Қонуни мазкур маълумот оид ба ҳар як санчиши гузаронидашуда сабт карда мешавад;

- *мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи санчиши фаъолияти субъёктҳои хоҷагидор* – мақоми иҷроияи марказии ҳокимияти давлатӣ, ки барои татбиқи сиёсати давлатӣ дар соҳаи дастгирии соҳибкорӣ ваколатдор мебошад;

- *мақомоти санчишӣ* – мақомоти давлатие, ки мутобиқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон барои гузаронидани санчиши фаъолияти субъёктҳои хоҷагидор, ки тибқи Қонуни мазкур пешбинӣ шудаанд, ваколатдор мебошад;

- *меъёрҳои арзёбии дараҷаи таваккал* – маҷмӯи нишондиҳандаҳои миқдорӣ ва (ё) сифатӣ вобаста ба фаъолияти субъёктҳои хоҷагидор, ки мансуб донистани онҳоро ба дараҷаҳои гуногуни таваккал имконият медиҳад;

- *объекти санчиш* – фаъолияти субъёкти хоҷагидор, ки дорои дараҷаи муайяни таваккал мебошад;

- *санчиш* - намуди фаъолияти мақомоти санчишӣ оид ба омӯзиш, таҳлил, назорат ва муқоисаи фаъолияти субъёкти хоҷагидор ба талаботи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон;

- *субъёктҳои хоҷагидор* – шахсони ҳуқуқӣ (новобаста ба шакли моликият), аз ҷумла филиал ва намояндагиҳои шахсони ҳуқуқии хориҷӣ ва соҳибкорони инфиродие, ки фаъолияти соҳибкориро амалӣ менамоянд;

- *таваккал* – эҳтимолияти ба миён омадани оқибатҳои манфӣ ва андозаи тахминии зарар дар натиҷаи фаъолияти субъёктҳои хоҷагидор;

- *Шӯрои ҳамоҳангсозии фаъолияти мақомоти санчишӣ* – мақоми машваратии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки ҳамкорӣ ва ҳамоҳангсозии фаъолияти мақомоти санчишро таъмин менамояд.

Моддаи 2. Қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи санчиши фаъолияти субъёктҳои хоҷагидор

Қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи санчиши фаъолияти субъёктҳои хоҷагидор ба Конститутсияи (Сарқонуни) Ҷумҳурии Тоҷикистон асос ёфта, аз Қонуни мазкур, дигар санадҳои меъерии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ, ки Тоҷикистон онҳоро эътироф намудааст, иборат мебошад.

Моддаи 3. Мақсади санчиши фаъолияти субъёктҳои хоҷагидор

1. Мақсади гузаронидани санчиши фаъолияти субъёктҳои хоҷагидор кам намудани таваккал барои саломатии шахрвандон, муҳити зист, амнияти ҷомеа, ҳифзи моликият тавассути таъмини риояи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҷониби субъёктҳои хоҷагидор дар раванди амалӣ намудани фаъолият мебошад.

2. Раванди гузаронидани санчиш фаъолияти субъектҳои хоҷагидорро бознамедорад.

Моддаи 4. Доираи амали Қонуни мазкур

1. Муқаррароти Қонуни мазкур, ба истиснои ҳолатҳои пешбининамудаи қисми 2 ҳамин модда, нисбат ба санчишҳои фаъолияти субъектҳои хоҷагидор татбиқ мегарданд.

2. Муқаррароти Қонуни мазкур, ба истиснои талаботи моддаи 13, нисбат ба санчишҳои дар доираи назорати прокурорӣ, аудити Палатаи ҳисоби Ҷумҳурии Тоҷикистон, назорати давлатии молиявӣ ва мубориза бо коррупсия, қонунгузориҳои бонкӣ, муҳофизатии қишлоқӣ, андоз, гумруки Ҷумҳурии Тоҷикистон ва фаъолияти оперативии ҳамаҷониба танзимшаванда татбиқ намегарданд.

3. Гузаронидани санчиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор аз ҷониби мақомоти давлатие, ки дар моддаи 10 Қонуни мазкур пешбинӣ нагардидаанд, ба истиснои талаботи қисми 2 ҳамин модда ва мавҷуд будани парвандаи қишлоқӣ, манъ аст.

Моддаи 5. Салоҳияти Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи санчиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор

Ба салоҳияти Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи санчиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор мансубанд:

- иштирок дар таҳияи сиёсати давлатӣ дар соҳаи гузаронидани санчиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор;
- муайян намудани мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи санчиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор;
- таъсиси Шӯрои ҳамоҳангсозии фаъолияти мақомоти санчишӣ ва тасдиқи низомномаи он;
- тасдиқи қоидаҳои намунавии гузаронидани санчиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор;
- тасдиқи шакл ва тартиби истифодаи дафтари бақайдгирии санчишҳо;
- тасдиқи қоидаҳои муайян намудани меъёрҳои арзёбии дараҷаи таваккали фаъолияти субъекти хоҷагидор;
- тасдиқи Кодекси одоби шахсони мансабдори мақомоти санчишӣ;
- тасдиқи расмиёти ташкил, пур кардан ва пешбурди маҳзани ягона оид ба санчишҳои гузаронидашуда ва низомии иттилоотии идорақунӣ;
- амалӣ намудани салоҳияти дигари пешбининамудаи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон.

Моддаи 6. Ваколатҳои Шӯрои ҳамоҳангсозии фаъолияти мақомоти санчишӣ

1. Ба ваколатҳои Шӯрои ҳамоҳангсозии фаъолияти мақомоти санчишӣ дохил мешаванд:

- роҳбарӣ ва ҳамоҳангсозии ислоҳоти низомии санчиш барои афзун намудани самараи ҳифзи саломатии шаҳрвандон, молу мулк, муҳити зист, амнияти ҷомеа ва кам кардани сарборӣ барои субъектҳои хоҷагидор;
- мусоидат ба таъсис ва таҳкими инфрасохтори маъмури, ки ба таъмини иҷрои мақсад ва вазифаҳои санчиш зарур аст;
- ҳамоҳангсозии кор оид ба ташкили маҳзани ягонаи маълумот дар бораи санчишҳо;
- таъмини риояи қоидаҳои гузаронидани санчиш аз ҷониби мақомоти санчишӣ;
- ҳамоҳангсозии нақшаҳои санчиши мақомоти санчишӣ бо мақсади роҳ надодан ба такроршавии санчишҳо;
- тасдиқи меъёрҳои умумии арзёбии самара ва натиҷабархшии фаъолияти марбут ба санчишҳои мақомоти санчишӣ;
- баррасӣ ва тасдиқ намудани қоидаҳои умумии ҷамъ овардани маълумот ва таҳияи методологияи ягонаи арзёбии санчишҳо;
- баррасии ҳисоботи солонаи мақомоти санчишӣ бо арзёбии ҳарсолаи самара ва натиҷабархшии санчишҳо ва муайян намудани тартиби интишори он дар воситаҳои ахбори омма;
- пешниҳоди таклифҳо ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи тақмили мақомоти санчишӣ ва муайян намудани мавзӯи санчишҳо;
- амалӣ намудани ваколатҳои дигари пешбининамудаи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ва низомномаи Шӯрои ҳамоҳангсозии фаъолияти мақомоти санчишӣ.

2. Шӯрои ҳамоҳангсозии фаъолияти мақомоти санчишӣ мутобики самтҳои фаъолият ҳуқуқ дорад:

- аз мақомоти давлатӣ, ташкилотҳо ва дигар субъектҳои хоҷагидор оид ба санчиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор маълумоти заруриро талаб карда гирад;

- бо тартиби муқарраргардида дар бораи такмили қонунгузори Чумхурии Тоҷикистон дар соҳаи санчиш ва фаъолияти мақомоти санчишӣ тақлиф пешниҳод намояд;

- ҳисоботи шашмоҳа ва солонаро шунида, нақшаҳои солона ва тағйирот ба онҳоро маъкул шуморад;

- дигар ваколатҳои пешбининамудаи қонунгузори Чумхурии Тоҷикистон оид ба санчиш ва низомномаи Шӯрои Ҳамоҳангсозии фаъолияти мақомоти санчиширо иҷро намояд.

3. Дар сурати аз ҷониби мақомоти санчишӣ таҳия гардидани лоиҳаи қонунҳое, ки мавзӯҳои нав ё таъсиси мақомоти нави санчиширо пешбинӣ менамоянд, Шӯрои Ҳамоҳангсозии фаъолияти мақомоти санчишӣ доир ба лоиҳаи қонунҳои мазкур ҳулоса медиҳад. Лоиҳаи қонунҳои мазкур бе гирифтани ҳулосаи мусбати Шӯрои Ҳамоҳангсозии фаъолияти мақомоти санчишӣ ба баррасии Ҳукумати Чумхурии Тоҷикистон пешниҳод шуда наметавонанд.

4. Шӯрои Ҳамоҳангсозии фаъолияти мақомоти санчишӣ ҳангоми баррасии лоиҳаи қонунҳои мазкур, ба истиснои масъалаҳое, ки мавзӯи онҳо танзими қонунгузори Чумхурии Тоҷикистон дар бораи сирри давлатӣ мебошад, бо соҳибкорон машварат мегузаронад.

Моддаи 7. Ваколатҳои мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи санчиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор

Мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи санчиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор чунин ваколатҳоро амалӣ мегардонад:

- татбиқи сиёсати давлатӣ дар соҳаи санчиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор;

- мониторинги санчиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор ва ба Шӯрои Ҳамоҳангсозии фаъолияти мақомоти санчишӣ пешниҳод намудани иттилооти ҳарсола аз рӯи натиҷаҳои он;

- натиҷагирӣ аз таҷрибаи гузаронидани санчишҳои фаъолияти субъектҳои хоҷагидор, таҳия ва пешниҳоди тақлифҳо оид ба такмили қонунгузори Чумхурии Тоҷикистон дар соҳаи санчиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор;

- пешбурди фаъолияти котиботи Шӯрои Ҳамоҳангсозии фаъолияти мақомоти санчишӣ;

- мусоидат ҷиҳати ҷорӣ намудани хатти алоқаи телефони фаврӣ ва сомонаи дахлдор барои воридшавии шикоят нисбат ба мақомоти санчишӣ;

- амалӣ намудани ваколатҳои дигари пешбининамудаи қонунгузори Чумхурии Тоҷикистон.

Моддаи 8. Қоидаҳои намунавии гузаронидани санчишҳои фаъолияти субъектҳои хоҷагидор

1. Қоидаҳои намунавии гузаронидани санчиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор муқаррароти зеринро дар бар мегиранд:

- мавзӯи танзим, шумора ва доираи гузаронидани санчишҳо;

- асосҳои ҳуқуқии гузаронидани санчишҳо аз тарафи мақомоти санчишӣ;

- ваколатҳои шахсони мансабдори мақомоти санчишӣ;

- тартиби банақшагирӣ ва гузаронидани санчишҳо;

- услуби тартибдиҳии санади санчишӣ;

- расмиёт оид ба баррасии дохилиидоравии мурочиати субъекти хоҷагидор;

- расмиёт ҷиҳати банақшагирӣ, пешниҳоди иттилоот ва машварат ба субъектҳои хоҷагидор;

- расмиёт оид ба арзёбии таваккали фаъолияти субъектҳои хоҷагидор ва тақсимои онҳо аз рӯи дараҷаи таваккал;

- қоидаҳои рафтори кормандони мақомоти санчишӣ;

- расмиёт оид ба баррасии мурочиатҳо ва пешниҳоди иттилооти дигар аз ҷониби субъектҳои хоҷагидор;

- расмиёти интиҳоби намунаҳои маҳсулот, нигоҳдорӣ ва ҳамлу нақли он барои гузаронидани ташҳис;

- ҷалби эксперт, ташкилоти экспертӣ барои гузаронидани санчиши фаъолияти субъекти хоҷагидор.

2. Мақомоти санчишӣ дар асоси қоидаҳои намунавии гузаронидани санчиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор қоидаҳои гузаронидани санчиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидорро дар соҳаи худ таҳия ва тасдиқ менамоянд, ки бо тартиби муқарраргардида ба қайди давлатӣ гирифта шуда, мавриди интишори расмӣ қарор дода мешаванд.

3. Гузаронидани санчиш аз ҷониби мақомоти санчишӣ дар асоси санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ, ки ба қайди давлатӣ гирифта нашудаанд ва мавриди интишори расмӣ қарор нагирифтанд, манъ аст.

Моддаи 9. Принципҳои асосии гузаронидани санчиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор

Гузаронидани санчиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор ба принсиҳои зерин асос меёбад:

- қонуният, беғаразӣ ва ошкорбаёнӣ;
- пешгирӣ ва бартараф намудани ҳуқуқвайронкуниҳо;
- поквичдонии шахсони мансабдори мақомоти санчишӣ ва субъекти хоҷагидор;
- ҳифзи ҳуқуқ ва манфиатҳои қонунии субъектҳои хоҷагидор;
- роҳ надодани даҳолат ба фаъолияти субъектҳои хоҷагидор, ки ба мавзӯи санчиш вобастагӣ надорад;
- даврияти гузаронидани санчиш;
- нораво будани такроркунии санчишу назорати идоравӣ ва байниидоравӣ ҳангоми гузаронидани санчиш;
- ҳатмӣ будани маълумотдиҳӣ ба субъектҳои хоҷагидор аз ҷониби мақомоти санчиш оид ба санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ, ки шарту талаботи ҳатмиро пешбинӣ менамоянд ва риояи онҳо мавриди санчиш қарор дода мешавад;
- ошкоро ва дастрас будани иттилоот оид ба санчишҳои фаъолияти субъектҳои хоҷагидор;
- гузаронидани санчиш бо риояи талаботи Қонуни мазкур танҳо дар минтақаи фаъолияти субъекти хоҷагидор;
- кам кардани сарборӣ нисбати субъекти хоҷагидор, ки бо санчиши фаъолияти он алоқаманд аст ва таъмин намудани камкунии самараи таваккалҳо;
- пайвастагӣ ва фаврӣ будани гузаронидани санчиш дар муҳлати муқарраргардида;
- уҳдадории мақомоти санчишӣ оид ба асосноккунии амалҳои худ дар асоси дараҷаи таваккал.

Моддаи 10. Мақомоти санчишӣ ва мавзӯи санчишҳо

1. Мақомоти санчишӣ дар доираи ваколати худ тибқи қонунгузори Чумҳурии Тоҷикистон санчиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидорро бо назардошти мавзӯҳои зерини санчиш амалӣ менамоянд:

1) Мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи ҳифзи муҳити зист:

- ҳифзи муҳити зист, назорати истифодаи оқилонаи захираҳои табиӣ.

2) Мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи хоҷагии ҷангал, шикор ва ҳудудҳои табиӣ махсус муҳофизатшаванда:

- назорати хоҷагии ҷангал, шикор, олами набототу ҳайвонот ва ҳудудҳои табиӣ махсус муҳофизатшаванда.

3) Мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи меъморӣ ва сохтмон:

- меъморӣ ва сохтмон.

4) Мақоми ваколатдори давлатии назорати давлатии бехатарии корҳо дар саноат ва соҳаи кӯҳкорӣ:

- риояи қонунгузори Чумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи истифодаи оқилона ва ҳифзи қаъри замин, геологияи кӯҳии техникӣ, муомилоти маводи тарканди таъиноти граждани, пешбурди бехатарии корҳо дар саноати кимиё ва металлургӣ, бехатарии иншооти борбардор, зарфҳои зери фишор коркунанда ва техникаи аттракционӣ, иншооти истеҳсоли хатарноқ, истифодаи бехатари иншооти газ.

5) Мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи телевизион ва радио:

- паҳши барномаҳои телевизионӣ ва радио;
- истеҳсол ва/ё интишори маводи овозӣ, визуалӣ, аудиовизуалӣ, инчунин интишори ахбори иловагӣ, дуюмбора ва намудҳои дигари ахбори омма.

6) Мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи фаъолияти зиддинҳисорӣ:

- ҳимоя ва рушди рақобат, пешгирӣ, маҳдудкунӣ, қатъи фаъолияти инҳисорӣ ва рақобати бевичдонона;

- танзими фаъолияти субъектҳои монополияҳои табиӣ;

- ҳимояи ҳуқуқи истеъмолкунандагон;

- танзими фаъолияти рекламавӣ.

7) Мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи оташнишонӣ:

- риояи қоидаҳои бехатарӣ аз сӯхтор.

8) Мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи назорати иёргирӣ:

- истеҳсол, истиҳроч, коркард, истифода, нигоҳдорӣ ва баҳисобгирии металлҳои қиматбаҳо ва сангҳои қиматбаҳо.

9) Мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи назорати суғурта:

- риояи талаботи қонунгузори Чумҳурии Тоҷикистон дар бораи суғурта.

10) Мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи назорати энергетикӣ:

- истифодаи оқилона ва босамари захираҳои гармию энергетикӣ;

- таъминоти речавӣ ва босифати истеъмолкунандагон бо захираҳои гармию энергетикӣ;

- ҳолати баҳисобгирии истехсол ва истифодаи қувваи барқу гармӣ;
- ҳолати техникий неругоҳҳои барқӣ, шабакаҳои барқӣ ва дастгоҳҳои барқию гармӣ, низоми истифодаи қувваи (неруи) барқу гармӣ;

- гузаронидани чорабиниҳои таъминкунандаи хизматрасонии бехатари дастгоҳҳои барқӣ ва истифодабарандаи гармӣ.

11) Мақоми ваколатдори давлатии назорат дар соҳаи бехатарии иншооти гидротехникӣ:

- риояи меъёр ва қоидаҳои бехатарии иншооти гидротехникӣ;
- риояи чораҳо чиҳати пешгирии садама ва осебёбии иншооти гидротехникӣ;
- ҳолати техникий иншооти гидротехникӣ;
- санҷиши иншооти гидротехникӣ бо мақсади мутобиқати онҳо ба эъломияҳои бехатарӣ.

12) Мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи назорати фаъолияти фармасевтӣ:

- фаъолияти фармасевтӣ ва молҳои тиббӣ;
- ғизои кӯдакон ва маводи ороишӣ (косметикӣ);
- муомилоти қонунии маводи нашъадор, моддаҳои психотропӣ ва прекурсорҳои дар тиб истифодашаванда.

13) Мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи назорати фаъолияти тиббӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли:

- фаъолияти тиббӣ;
- ҳифзи иҷтимоии аҳоли.

14) Мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи назорати санитарию эпидемиологӣ:

- риояи меъёр ва қоидаҳои санитарию эпидемиологӣ.

15) Мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи стандартонӣ, метрология, сертификатсия ва нозироти савдо:

- стандартонӣ, метрология ва сертификатсия;
- риояи қоидаҳои савдо ва хӯроки умумӣ;
- бамеъёрдарории техникӣ;
- аккредитатсия.

16) Мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи байторӣ:

- фаъолияти байторӣ.

17) Мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи таъмини назорати фитосанитарӣ ва карантини растанӣ:

- риояи қоидаҳои фитосанитарӣ ва карантини растанӣ.

18) Мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи зотпарварӣ:

- пешбурди корҳои зотпарварӣ дар чорводорӣ, паррандапарварӣ, моҳипарварӣ ва занбӯриасалпарварӣ.

19) Мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи назорати техникаи кишоварзӣ:

- техникаи кишоварзӣ.

20) Мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи тухмпарварӣ:

- сифати тухмӣ ва парвариши ниҳолҳо.

21) Мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи меҳнат, муҳочират ва шуғли аҳоли:

- ҳифзи меҳнат;
- муҳочират;
- шуғли аҳоли.

22) Мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи нақлиёт:

- риояи санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ дар соҳаи нақлиёти автомобилӣ, обӣ, роҳи оҳан, ҳавой, барқӣ, саноатӣ ва хоҷагии роҳ.

23) Мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи алоқа:

- алоқаи барқӣ, алоқаи почта ва иттилоотонӣ.

24) Мақомоти ваколатдори давлатӣ дар соҳаҳои иҷозатдиҳӣ ва иҷозатномадиҳӣ:

- риояи шарт ва талаботи иҷозат ва иҷозатнома.

25) Мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатӣ:

- назорати истифодаи амволи давлатӣ;
- риояи қоидаҳои пешбурди дафтари бақайдгирии санҷишҳо.

26) Мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи маориф ва илм:

- риояи раванди таълим ва тарбия дар асоси стандартҳои давлатии таҳсилот дар муассисаҳои таълимӣ;
- маблағгузорию фаъолияти муассисаҳои таълиму тарбияи соҳаи маориф аз ҳисоби маблағи дар ихтиёрашон буда бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон.

27) Мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи забон ва истилоҳот:

- риояи қонунгузорию забони давлатӣ.

28) Мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи назорати маводи нашъаовар:

- фаъолият вобаста ба парвариши растаниҳои нашъаовар бо мақсадҳои илмӣ, ҳамчунин тайёр кардани воситаҳои нашъадор ва моддаҳои психотропии нав;

- фаъолияти вобаста ба муомилоти қонунии воситаҳои нашъадор, моддаҳои психотропӣ ва прекурсорҳо (таҳия, истеҳсол, тайёр кардан, коркард, нигоҳ доштан, интиқол, муросилот, додан, фурӯхтан, тақсим кардан, соҳиб шудан, истифода, воридот ва содирот).

29) Мақоми ваколатдори давлатӣ оид ба танзими муносибатҳо вобаста ба замин, геодезия, бақайдгирии давлатии молу мулки ғайриманқул ва ҳуқуқҳо ба он:

- назорати давлатии истифода ва ҳифзи замин;

- назорати давлатии геодезӣ;

- бақайдгирии давлатии молу мулки ғайриманқул ва ҳуқуқҳо ба он.

30) Мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи омор:

- дурустӣ ва эътимоднокии маълумоти оморӣ.

31) Мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи суғуртаи иҷтимоӣ ва нафақа:

- истифодаи мақсадноки маблағи андози иҷтимоӣ;

- бақайдгирии давлатӣ дар мақомоти суғуртаи давлатии иҷтимоӣ;

- амалигардонии суғуртаи ҳатмии нафақавии касбӣ.

2. Мавзӯи санчиши як мақоми санчишӣ, ки дар қисми 1 ҳамин модда пешбинӣ шудааст, наметавонад аз тарафи мақоми дигари санчишӣ такрор карда шавад.

3. Тағйир додани номгӯи мақомоти давлатии санчишӣ ва мавзӯи санчишҳо танҳо бо роҳи ворид намудани тағйири иловаҳо ба қисми 1 ҳамин модда имконпазир мебошад.

Моддаи 11. Меъёрҳои арзёбии дараҷаи таваккали фаъолияти субъектҳои хоҷагидор

1. Мақомоти санчишӣ фаъолияти субъектҳои хоҷагидорро дар асоси дараҷаи таваккал мавриди санчиш қарор медиҳанд. Мақомоти санчишӣ меъёрҳои арзёбии дараҷаи таваккалро дар асоси сатҳи имконияти расонидани зарар дар натиҷаи фаъолияти субъекти хоҷагидор ба ҳаёт ё саломатии аҳоли, манфиатҳои молумулкӣ ва амнияти ҷомеа, ҳифзи муҳити зист, бо дарназардошти дараҷаи вазнинии оқибатҳои он, муайян менамоянд.

2. Мақомоти санчишӣ меъёрҳоеро таҳия менамоянд, ки дар асоси онҳо дараҷаи таваккал ҳангоми амалӣ намудани фаъолияти субъекти хоҷагидор дар соҳаи мансуб ба ваколати он арзёбӣ мегардад.

3. Сатҳи таваккали фаъолияти субъектҳои хоҷагидор бо дараҷаи таваккалии баланд, миёна ва паст муайян карда мешавад. Гурӯҳи субъектҳои хоҷагидор, ки дараҷаи таваккалиашон баланд мебошад, набояд аз 10 фоиз зиёд бошад. Маълумот оид ба мансубияти субъекти хоҷагидор ба дараҷаи муайяни таваккалӣ ба ҳама дастрас мебошад.

4. Бо мақсади муайян намудани дараҷаи таваккалии пешбининамудаи қисми 3 ҳамин модда, мақомоти санчишӣ ба коршинос ё ба ташкилоти эксперти муроҷиат менамоянд.

БОБИ 2.

РАСМИЁТИ ГУЗАРОНИДАНИ САНЧИШИ ФАЪОЛИЯТИ СУБЪЕКТҲОИ ХОҶАГИДОР

Моддаи 12. Асос барои гузаронидани санчиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор

1. Асос барои гузаронидани санчиши фаъолияти субъекти хоҷагидор қарори мутобиқи Қонуни мазкур қабулнамудаи мақоми санчишӣ оид ба гузаронидани санчиш мебошад.

2. Қарор дар бораи гузаронидани санчиш дорои маълумоти зерин мебошад:

- сана ва рақами бақайдгирии қарор дар мақоми санчишӣ;

- номи мақоми санчише, ки дар бораи гузаронидани санчиш қарор қабул намудааст;

- номи пурраи субъекти хоҷагидори санчидашаванда ё насаб, ном, номи падари соҳибкори инфиродӣ;

- мавзӯ, мақсад ва объекти мушаххаси санчиш дар субъекти хоҷагидори мазкур;

- мансаб, насаб, ном, номи падари шахсони санчишгузаронанда;

- сана ва давомнокии гузаронидани санчиш;

- давраи санчиш;

- имзои роҳбари мақоми санчишӣ;

- муҳри мақоми санчишӣ.

3. Аз гирифтани қарор саркашӣ намудани роҳбари субъекти хоҷагидор ба оғози санчиш монеа шуда наметавонад. Роҳбари субъекти хоҷагидор ҳуқуқ дорад пас аз гузашти муҳлати санчиши дар қарор

зикргардида шахсони мансабдори мақомоти санчишро ба объекти санчиш роҳ надихад, ба истиснои муқаррароти қисми 4 моддаи 26 Қонуни мазкур.

4. Дар асоси як қарор дар бораи санчиш танҳо як санчиш гузаронида мешавад.

Моддаи 13. Дафтари бақайдгирии санчишҳо

1. Бо мақсади таъмини шаффофият санчишҳои аз ҷониби мақомоти санчишӣ гузаронидашаванда дар дафтари бақайдгирии санчишҳо ба қайд гирифта мешаванд. Шахсони масъули мақомоти давлатӣ оид ба санчишҳои дар доираи назорати прокурорӣ, аудити Палатаи ҳисоби Ҷумҳурии Тоҷикистон, назорати давлатии молиявӣ ва мубориза бо коррупсия, қонунгузори бонкӣ, муҳофизатии ҷиноятӣ, андоз, гумрук ва фаъолияти оперативӣ ҷустуҷӯӣ амалишаванда, ки тибқи моддаи 4 Қонуни мазкур амали ҳамин Қонун ба онҳо татбиқ намегардад, уҳдадоранд дар дафтари бақайдгирии санчишҳо оид ба санчишҳои дар доираи ваколаташон гузаронидашуда қайдҳо гузарад.

2. Шахси мансабдори мақоми санчишӣ дар ҳолати ворид накардани қайдҳо ба дафтари бақайдгирии санчишҳо ба санчиш роҳ дода намешавад. Дар ҳолати гузаронидани санчиш бе гузоштани қайд дар дафтари бақайдгирии санчишҳо натиҷаи он безътибор ҳисобида мешавад.

3. Мақомоти давлатии бақайдгирандаи шахсони ҳуқуқӣ ва соҳибқорони инфиродӣ субъектҳои хоҷагидорро бо дафтари бақайдгирии санчишҳо таъмин менамоянд. Ба дафтари бақайдгирии санчишҳо маълумот дар бораи санчишҳои гузаронидашуда ворид карда мешавад.

4. Пас аз супоридани қарор дар бораи гузаронидани санчиш ба субъекти хоҷагидор ҳар шахси мансабдори мақоми санчишӣ уҳдадор аст ба дафтари бақайдгирии санчишҳо маълумоти зеринро ворид ва бо имзои худ тасдиқ намояд:

- асос барои санчиши фаъолияти субъекти хоҷагидор, сана ва вақти оғоз ва анҷоми он;
- мавзӯ ва мақсади санчиш;
- намууди санчиш;
- насаб, ном, номи падар, рақами шаҳодатномаи хизматӣ, номи мақома, ки шаҳодатномаро додааст (муҳлати эътибори шаҳодатнома);

- ҳангоми иштироки мутахассиси даъватшуда дар гузаронидани санчиш насаб, ном, номи падар, инчунин рақами шаҳодатномаи хизматӣ, номи ташкилоте, ки намояндаи он мебошад ва дар сурати мутахассиси мустақил будани ӯ, рақами шаҳодатномаи хизматӣ ва агар фаъолияти мутахассиси даъватшуда бо тартиби пешбининамудаи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон тибқи иҷозатнома ба роҳ монда шавад, рақами иҷозатнома, номи мақома, ки иҷозатномаро додааст ва муҳлати эътибори иҷозатнома.

5. Роҳбари субъекти хоҷагидор уҳдадор аст, ки дар дафтари бақайдгирии санчишҳо маълумоти зеринро қайд намояд:

- сана ва вақти анҷоми санчиш;
- чораҳои андешидаи шахси мансабдори мақоми санчишӣ аз рӯи натиҷаҳои санчиш;
- кумаки расонидашудаи машваратӣ;
- санади тартибдодашудаи санчиш;
- мулоҳизаҳои худ аз рӯи натиҷаҳои санчиши гузаронидашуда дар шаклҳои: «Розиям», «Розӣ нестам», «Бо эродҳо розиям».

6. Шахси мансабдори мақоми санчишӣ барои саркашӣ аз ворид намудани маълумот оид ба санчиши гузаронидашаванда дар дафтари бақайдгирии санчишҳо масъулияти муқаррарнамудаи Қонуни мазкурро бар уҳда дорад.

Моддаи 14. Санчиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор

1. Санчиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор иборат аст аз:

- машваратдиҳӣ ба субъектҳои хоҷагидор оид ба масъалаҳои коҳиш додани таваккал ва амалигардонии фаъолияти онҳо мутобиқи талаботи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон ва иҷрои чорабиниҳои дигаре, ки ба пешниҳоди иттилоот дар хусуси пешгирии риоя накардани санадҳои меъерии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон равона шудаанд;

- санчиши мутобиқати фаъолияти субъектҳои хоҷагидор ба талаботи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон;

- гузаронидани арзёбии иттилоот оид ба фаъолияти субъекти хоҷагидор, ки тибқи тартиби муқаррарнамудаи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон дастрас гардидааст;

- мувофиқи тартиби муқаррарнамудаи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон андешидани чораҳои таъсиррасонӣ нисбати субъектҳои хоҷагидор.

2. Санчиши фаъолияти намояндагиҳо ва филиалҳои субъектҳои хоҷагидор тибқи тартиби муқаррарнамудаи Қонуни мазкур дар доираи анҷом додани санчиши фаъолияти худӣ субъекти хоҷагидор гузаронида мешавад.

Моддаи 15. Пешниҳоди иттилоот ва машварат

1. Мақомоти санчишӣ ба субъектҳои хоҷагидор оид ба масъалаҳои мутобиқати фаъолияти онҳо ба санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба паст кардани меъёрҳои арзёбии дараҷаи таваккал ва бартараф намудани шароити ба ҳуқуқвайронкуниҳо имкониятдиҳанда то оғози санчиш, дар рафти санчиш ва пас аз анҷоми санчиш машварат ва тавсияҳо медиҳанд.

2. Пешниҳоди машварату тавсияҳо инҳоро дар бар мегирад:

- пешниҳоди иттилооти умумӣ ба аҳли ҷома;
- посухҳо ба саволҳои хаттӣ ва шифоҳии субъектҳои хоҷагидор, тавассути телефон, дар шакли электронӣ ё дар ҳомили қоғазӣ дар раванди гузаронидани машғулиятҳои омӯзишӣ ё баъди гузаронидани онҳо;

- пешниҳод кардани машварату тавсияҳо ва ёрии методӣ ба субъектҳои хоҷагидор оид ба паст кардани меъёрҳои арзёбии дараҷаи таваккал, пешгирӣ ва бартараф намудани ҳуқуқвайронкуниҳо дар раванди санчиш.

3. Машварату тавсияҳои ба субъектҳои хоҷагидор пешниҳодшаванда аз нигоҳи ҳуқуқӣ асоснок, дақиқ ва фаҳмо, дорои мақсади пешгирии ҳуқуқвайронкуниҳо, кам ва бартараф намудани эҳтимолияти таваккалҳо мебошанд.

4. Агар субъекти хоҷагидор мутобиқи машварат ва тавсия ба тариқи хаттӣ пешниҳоднамудаи мақоми санчишӣ амал наояд, пас барои ба талаботи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон мутобиқат накардани амалҳояш ба ҷавобгарӣ кашида намешавад. Муқаррароти мазкур ба кирдоре, ки дар он аломатҳои таркиби ҷиноят ё ҳуқуқвайронкунии маъмурӣ дида мешаванд, дахл надоранд.

5. Баъди гирифтани машварату тавсияҳои дурусти мақоми санчишӣ субъекти хоҷагидор амалҳои худро ба талаботи санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон мутобиқ менаояд.

6. Мақомоти санчишӣ дар сомонаи расмӣ худ маълумоти зеринро ҷойгир менамоянд:

- санадҳои меъёрии ҳуқуқии танзимкунандаи масъалаҳои санчиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор;
- нақшаи ҳарсолаи гузаронидани санчишҳо;
- маълумот оид ба мансубияти субъекти хоҷагидор ба дараҷаи муайяни таваккалӣ ва инчунин асоснокии гузаронидани онҳо ба ин намуди таваккалҳо.

Моддаи 16. Беэтибории гузаронидани санчишҳо

Санчиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор дар ҳолатҳои зерин беэтибор доништа мешавад:

- аз ҷониби мақоми санчишӣ ба субъекти хоҷагидор фиристода нашудани огоҳиномаи хаттӣ дар бораи санчиши гузаронидашаванда ва номгуӣ масъалаҳои санчишӣ;

- ҳангоми гузаронидани санчиши фаъолияти субъекти хоҷагидор аз ҷониби шахси мансабдори мақоми санчишӣ ба субъекти хоҷагидор пешниҳод накардани шаҳодатномаи хизматӣ;

- дар сурати набудани сабти шахси мансабдори мақоми санчишӣ дар дафтари бақайдгирии субъекти хоҷагидор;

- гузаронидани санчиши аввалини фаъолияти субъекти хоҷагидори навтаъсис, ба истиснои субъектҳои хоҷагидори дараҷаи таваккалнокиашон баланд, дар давоми ду соли аввали фаъолияти он.

Моддаи 17. Намудҳои санчиш

Санчиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор аз намудҳои зерин иборат аст:

- нақшавӣ;
- ғайринақшавӣ;
- иловагӣ;
- такрорӣ.

Моддаи 18. Санчиши нақшавӣ

1. Санчиши нақшавӣ - санчишест, ки аз ҷониби роҳбари мақомоти марказии санчиш нисбати субъекти хоҷагидори мушаххас дар асоси нақшаи солонаи гузаронидани санчишҳои нақшавӣ таъин карда мешавад.

2. Мақомоти санчишӣ дар ноҳияҳо, шаҳрҳо ва вилоятҳо санчиши нақшавии фаъолияти субъектҳои хоҷагидорро мутобиқи нақшаи солонаи гузаронидани санчишҳои нақшавии аз ҷониби мақомоти марказии санчиш тасдиқшуда мегузаронанд.

3. Нақшаи солонаи гузаронидани санчишҳо бо назардошти даврияти санчишҳои барои ҳар як гурӯҳи таваккалҳо муқарраргардида вобаста ба дараҷаи таваккалӣ фаъолияти ҳар субъекти хоҷагидори мушаххас таҳия карда мешавад.

4. Нақшаи солонаи гузаронидани санчишҳо аз ҷониби роҳбари мақоми марказии санчиш барои соли ояндаи тақвимӣ то 1 ноябр дар мувофиқа бо Шӯрои Ҳамоҳангсозии фаъолияти мақомоти санчишӣ тасдиқ карда шуда, дар сомонаи расмӣ мақомоти санчиш ва воситаҳои ахбори омма ҷойгир карда мешавад.

5. Вобаста ба тағйирёбии дараҷаҳои таваккалӣ субъектҳои хоҷагидор мақомоти санчишӣ ба нақшаи солонаи гузаронидани санчишҳо бо риояи талаботи мувофиқакунии тибқи қисми 4 моддаи мазкур ҳар шашмоҳа як маротиба тағйирот ворид менамоянд.

6. Дар нақшаҳои солонаи гузаронидани санчишҳо маълумоти зерин дарҷ мегардад:

- номгуи мақоми санчишӣ;
- номгуи шахсони ҳуқуқӣ, насаб, ном ва номи падари соҳибкорони инфиродӣ, ки фаъолияташон мавриди санчиши нақшавӣ қарор дода мешавад;
- маълумот дар бораи санчиши қаблии фаъолияти субъекти хоҷагидор;
- асосноккунии ҳуқуқӣ, мавзӯ ва объектҳои санчиш;
- суроғаи воқеии объекти гузаронидани санчиш;
- давраи санчиш (бо нишон додани санаи оғоз ва анҷоми давра);
- давомнокии санчиш (бо нишон додани санаи оғоз ва анҷоми санчиш).

7. Санчиши яқоя аз ҷониби мақомоти санчишӣ танҳо дар доираи нақшаи солонаи мақоми санчишӣ гузаронида шуда, мақомоти мазкур уҳдадоранд қарори алоҳидаро дар бораи таъини санчиш ба расмият дароранд.

8. Дар ҳолати мавҷуд набудани нақшаи солонаи тасдиқшудаи гузаронидани санчишҳои нақшавӣ мақоми санчишӣ барои гузаронидани намуди санчиши фаъолияти субъекти хоҷагидор, ба истиснои санчишҳои, ки бо аризаи хаттӣ худи субъекти хоҷагидор гузаронида мешаванд, ҳуқуқ надорад.

9. Санчиши нақшавӣ бо риояи талаботи пешбининамудаи қисми 4 моддаи 13 Қонуни мазкур гузаронида мешавад.

Моддаи 19. Санчиши ғайринақшавӣ

1. Санчиши ғайринақшавӣ дар ҳолатҳои зерин гузаронида мешавад:

- бо ташаббуси субъекти хоҷагидор дар асоси аризаи хаттӣ он;
- ба мақомоти санчишӣ ворид шудани мурочиати шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ, маълумот аз мақомоти ҳокимияти давлатӣ оид ба далелҳои расонидан ё эҳтимолияти баланди расонидани зарари ҷиддӣ ба ҳаёт ва саломатии аҳоли, муҳити зист, амнияти миллӣ, инчунин ба миён омадани ҳолатҳои фавқулоддаи дорои хусусияти табиӣ ва техногенӣ;
- бо супориши Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, аз ҷумла бо мақсади пешгирии ба вучуд омадани ҳолатҳои фавқулодда;
- дар ҳолати мавҷуд будани парвандаи ҷиноятӣ.

2. Аризаи ба мақоми санчишӣ ирсолгардида, ки тибқи он муайян кардани насаб, ном, номи падар ва маҳалли ҷойгиршавии шахси ба мақоми санчишӣ мурочиаткарда ғайриимкон аст, барои гузаронидани санчиш асос шуда наметавонад.

3. Гузаронидани санчиши ғайринақшавӣ бо асосҳои дигар манъ аст.

4. Санчиши ғайринақшавӣ дар асоси қарори (фармоиши, амри) роҳбари мақоми санчишӣ гузаронида мешавад. Санчиши ғайринақшавӣ танҳо аз рӯи масъалаҳои гузаронида мешавад, ки барои гузаронидани ин намуди санчиш асос шудаанд. Дар вақти гузаронидани санчиши ғайринақшавӣ мақомоти санчишӣ уҳдадоранд, ки ба субъекти хоҷагидор оид ба шикоятҳои ҷойдошта маълумоти дақиқ ва асоснок пешниҳод намоянд.

5. Ба санҷидани масъалаҳои, ки асоси гузаронидани санчиши ғайринақшавӣ нестанд ва дар номгуи саволҳои санчишӣ пешбинӣ нашудаанд, роҳ дода намешавад.

6. Шумораи санчишҳои ғайринақшавии гузаронидашаванда нисбат ба шумораи умумии санчишҳои гузаронидашавандаи мақомоти санчишӣ набояд аз 10 % (фоиз) зиёд бошад. Дар ҳолати аз фоизи муқарраршуда зиёд шудани санчишҳои онҳо бо розигии Шӯрои Ҳамоҳангсозии фаъолияти мақомоти санчишӣ гузаронида мешаванд.

7. Агар дар натиҷаи гузаронидани санчиши ғайринақшавӣ муайян карда шавад, ки дар фаъолияти субъекти хоҷагидор камбудихоӣ ҷиддӣ ҷой дошта, фаъолияти он мавриди санчиши нақшавӣ қарор гирифтааст, шахси мансабдоре, ки санчиши нақшавиро гузаронидааст, ба ҷавобгарӣ кашида мешавад.

8. Санчишҳои ғайринақшавӣ бо риояи талаботи пешбининамудаи қисми 4 моддаи 13 Қонуни мазкур гузаронида мешаванд.

Моддаи 20. Санчиши иловагӣ

1. Санчиши иловагӣ танҳо дар ҳолати аз натиҷаи санчиш розӣ набудани субъекти хоҷагидор гузаронида мешавад.

2. Ҳангоми гузаронидани санчиши иловагӣ гузаронидани санчиш аз рӯи ҳамаи масъалаҳои санчиши нақшавӣ манъ аст. Танҳо масъалаҳои дар шикоятӣ субъекти хоҷагидор зикргардида мавриди санчиши иловагӣ қарор дода мешаванд.

3. Шикоятӣ субъектҳои хоҷагидор бояд дар муҳлати на дертар аз 10 рӯзи корӣ аз рӯзи қабули шикоят аз ҷониби мақоми санчишӣ баррасӣ гардида, нисбати он қарори асоснок қабул карда шавад.

4. Санчиши иловагӣ бо риояи талаботи пешбининамудаи қисми 4 моддаи 13 Қонуни мазкур гузаронида мешавад.

Моддаи 21. Санчиши такрорӣ

1. Санчиши такрорӣ дар доираи талаботи расмӣ дар бораи бартараф кардани камбудихоӣ дар раванди санчиши қаблӣ ошкоргардида гузаронида мешавад.

2. Санчиши такрорӣ пас аз ба охир расидани муҳлате, ки ба субъекти хоҷагидор барои бартараф кардани камбудихоӣ дода шудааст, на дертар аз 10 рӯзи ба охир расидани муҳлати зикршуда ва танҳо нисбати камбудихоӣ ислоҳшуда гузаронида мешавад.

3. Субъекти хоҷагидор бо дархости мақоми санчишӣ дар бораи камбудихоӣ ислоҳшуда маълумот пешниҳод менамояд.

4. Қарор дар бораи гузаронидани санчиши такрорӣ танҳо дар ҳолати мавҷуд будани дараҷаи эҳтимолияти расонидани зарари назаррас ба ҳаёт ва саломатии аҳоли ва муҳити зист аз ҷониби роҳбари мақоми санчишӣ қабул карда мешавад.

5. Мақоми санчишӣ субъекти хоҷагидорро дар бораи гузаронидани санчиши такрорӣ дар муҳлати се рӯзи корӣ пеш аз оғози санчиши такрорӣ огоҳ менамояд.

6. Ҳангоми мурочиат намудани субъекти хоҷагидор ба мақомоти санчишӣ дар бораи гузаронидани санчиши такрорӣ қарори роҳбари мақоми санчишӣ дар бораи санчиш бояд дар давоми се рӯзи корӣ аз лаҳзаи ворид гардидани чунин мурочиат қабул карда шавад.

7. Санчиши такрорӣ бо риояи талаботи пешбининамудаи қисми 4 моддаи 13 Қонуни мазкур гузаронида мешавад.

Моддаи 22. Даврияти санчишҳои фаъолияти субъектҳои хоҷагидор

1. Санчиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор, ба истиснои санчишҳои ғайринақшавӣ, танҳо бо назардошти дараҷаи таваккалнокиӣ, ки тибқи моддаи 11 Қонуни мазкур муайян карда шудааст, гузаронида мешавад.

2. Вобаста ба дараҷаи таваккалнокиӣ санчишҳои нақшавӣ мутобиқи даврияти зерин гузаронида мешаванд:

- на зиёда аз ду маротиба дар як сол барои субъектҳои хоҷагидори дараҷаи таваккалнокиашон баланд;

- на зиёда аз як маротиба дар се сол барои субъектҳои хоҷагидори дараҷаи таваккалнокиашон миёна;

- на зиёда аз як маротиба дар панҷ сол барои субъектҳои хоҷагидори дараҷаи таваккалнокиашон паст.

3. Даврияти санчишҳои объектҳои мушаххас бо назардошти дараҷаи таваккалнокии он аз ҷониби мақомоти санчишӣ дар нақшаи солонаи гузаронидани санчишҳо муайян мегардад.

4. Санчиши нақшавии аввалини фаъолияти субъекти хоҷагидори навтаъсис, ба истиснои субъектҳои хоҷагидори дараҷаи таваккалнокиашон баланд, танҳо баъди сипарӣ гардидани ду сол пас аз лаҳзаи бақайдгирии давлатии он гузаронида шуда, ду соли аввали фаъолияти субъекти мазкур мавриди санчиш қарор дода намешавад.

5. Агар то гузаштани муҳлати дар қисми 4 ҳамин модда нишондодашуда фаъолияти субъекти хоҷагидор қатъ гардад (аз нав ташкил карда ё барҳам дода шавад), фаъолияти молиявии субъекти хоҷагидор,

намоёндагоиҳо ва филиалҳои он дар доираи санчиши фаъолияти ҳуди субъекти хоҷагидор гузаронида мешавад.

6. Мавзӯи санчиши як мақоми санчишӣ наметавонад аз ҷониби мақоми дигари санчишӣ такрор карда шавад ва чунин санчиш метавонад дар асосҳои зерин гузаронида шавад:

- аризаи ҳуди субъекти хоҷагидор;

- хабари мақоме, ки оид ба азнавташкилдихӣ ё барҳамдиҳии субъекти хоҷагидор қарор қабул кардааст; иттилооти мақоме, ки азнавташкилдихӣ ё барҳамдиҳии шахси ҳуқуқиро амалӣ намудааст.

7. Дар давоми ду соли аввали фаъолияти субъекти хоҷагидор чораҳои муҷозот нисбати он метавонанд танҳо дар ҳолатҳои истисноӣ истифода шаванд, агар фаъолияти субъекти мазкур мутобиқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон бо воятаҳои дигар таъмин шуда натавонад ва танҳо дар ҳолати зарурат ва ногузир будани пешгирии расонидани зарар ба ҳаёт ва саломатии аҳоли ё муҳити зист, дар ҳолате ки чунин зарар таҳдиди ҷиддӣ дошта бошад.

8. Дар ҳолати ташрифи шахсони мансабдори мақомоти санчишӣ тибқи муқаррароти қисми 1 ҳамин модда маълумоти зарурӣ бо риояи талаботи пешбининамудаи қисми 4 моддаи 13 Қонуни мазкур дар дафтари бақайдгирии санчишҳо сабт карда мешавад.

Моддаи 23. Машваратдиҳӣ ва расонидани кумаки методӣ ба субъекти хоҷагидори навтаъсис

1. Шахсони мансабдори мақоми санчишӣ ба субъекти хоҷагидори навтаъсис дар давоми ду соли аввали фаъолияти он танҳо барои додани машварат ва расонидани кумаки методӣ оид ба масъалаҳои мавзӯи санчиши онҳо ташриф меоранд.

2. Дар мӯҳлати озодкунӣ аз санчишҳои пешбининамудаи қисми 4 моддаи 22 Қонуни мазкур субъекти хоҷагидори навтаъсис аз иҷрои ӯҳдадорихоии муқаррарнамудаи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки риояи онҳо мутобиқи ҳамин Қонун бояд санҷида шаванд, озод карда намешавад.

Моддаи 24. Огоҳинома дар бораи санчиш

1. Бо мақсади гузаронидани санчиш, ба истисноӣ гузаронидани санчиш бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, мақоми санчишӣ субъекти хоҷагидорро аз санчиши гузаронидашаванда дар мӯҳлати панҷ рӯзи қабл аз оғози санчиш ба таври хаттӣ огоҳ менамояд. Огоҳиномаи хаттӣ шартӣ асосии гузаронидани санчиш буда, мақомоти санчишӣ на дертар аз даҳ рӯзи қабл аз рӯзи қабули огоҳинома ҳуқуқи оғоз намудани санчишро доранд.

2. Дар огоҳинома дар бораи гузаронидани санчиш масъалаҳои зерин бояд зикр карда шаванд:

- номи мақоми санчишӣ, насаб, ном, номи падари шахси мансабдори мақоми санчишӣ ва суроғаи маҳалли зисти он, рақами шаҳодатномаи хизматӣ;

- асос барои гузаронидани санчиш;

- мавзӯ, мақсад ва объектҳои санчиш;

- санаи оғоз ва анҷоми гузаронидани санчиш;

- номи субъекти хоҷагидоре, ки фаъолияти он мавриди санчиш қарор дода мешавад.

3. Огоҳинома ба роҳбари субъекти хоҷагидор ё ба шахси ваколатдор шахсан ё тавассути почта бо мактуби фармоишӣ ва огоҳиномаи почта ё мустақиман бо имзо супорида мешавад. Роҳбар ё шахси ваколатдори субъекти хоҷагидор баъди гирифтани огоҳинома вазифадор аст дар объекти санҷидашаванда дар вақти барои оғози санчиш таъингардида ҳозир бошанд.

4. Агар субъекти хоҷагидор бо сабабҳои узрнок оғози санчишро дар рӯз ва вақти дар огоҳинома муқарраргардида таъмин карда натавонад, он ӯҳадор аст ба мақоми санчишӣ дар ин хусус на дертар аз ду рӯз то оғози санчиш хабар дода, сана ва вақти барои тарафҳо мувофиқро барои оғози санчиш мувофиқа намояд.

5. Субъекти хоҷагидор дар сурати нагирифтани огоҳинома дар бораи гузаронидани санчиш ҳуқуқ дорад шахси мансабдори мақоми санчишро барои гузаронидани санчиш роҳ надихад.

6. Агар мақоми санчишӣ субъекти хоҷагидорро дар бораи санчиши гузаронидашаванда ба таври хаттӣ огоҳ насозад, қарор аз рӯи натиҷаҳои санчиш беэътибор буда, оқибати ҳуқуқӣ надорад.

Моддаи 25. Номгӯи масъалаҳои назоратие, ки аз рӯи онҳо санчиш гузаронида мешавад

1. Санчиш тибқи номгӯи масъалаҳои назоратие, ки аз ҷониби мақомоти санчишӣ мутобиқи талаботи муқаррарнамудаи Қонуни мазкур тасдиқ шудааст, гузаронида мешавад.

2. Номгӯи масъалаҳои назоратие, ки аз рӯи онҳо санчиш гузаронида мешавад, ба субъекти хоҷагидор ҳамзамон бо огоҳинома дар бораи санчиш супорида мешавад. Ба субъекти хоҷагидор насупоридани номгӯи

масъалаҳои назоратӣ ҳамзамон бо огоҳинома дар бораи санчиш боиси беэътибор гардидани қарор аз рӯи натиҷаҳои санчиш мегардад.

3. Санчиши фаъолияти субъекти хоҷагидор аз рӯи номгӯи масъалаҳои назоратӣ гузаронида шуда, аз доираи он баромадан манъ аст. Номгӯи масъалаҳои назоратӣ бояд талаботи асосии қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистонро дар бар гирад, ки метавонанд ба ҳаёт ва саломатии одамон, бехатарии ҷамъиятӣ, моликият, ҳифзи муҳити зист таҳдид кунанд ё зарари бевоситаи назаррас расонанд.

4. Ҳангоми таҳияи номгӯи масъалаҳои назоратӣ мақомоти санчишӣ метавонанд бо субъектҳои хоҷагидор ё ассотсиатсияҳои дахлдор барои ба инобат гирифтани ақидаи онҳо машварат гузаронанд.

5. Номгӯи масъалаҳои назоратӣ ҳар сол бояд бо назардошти тағйирот дар қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ва тақлифҳои пешниҳоднамудаи шахсони мансабдори мақомоти санчишӣ ва субъектҳои хоҷагидор аз нав дида баромада шавад.

6. Масъалаҳо дар номгӯи масъалаҳои назоратӣ барои риояи минбаъдаи онҳо аз ҷониби субъектҳои хоҷагидор бояд дақиқ, возеҳ ва дастрас ифода карда шаванд.

7. Номгӯи масъалаҳои назоратӣ қисми ҷудонашавандаи санади санчиш буда, бояд дар сомонаи расмии мақоми санчишӣ ҷойгир карда шавад.

Моддаи 26. Давомнокӣ ва муҳлати гузаронидани санчиш

1. Муҳлати гузаронидани санчиши молиявии фаъолияти шахси ҳуқуқӣ набояд аз бист рӯзи корӣ зиёд бошад.

2. Муҳлати гузаронидани санчиши молиявии фаъолияти соҳибкори инфиродие, ки фаъолияти худро дар асоси шаҳодатнома амалӣ менамояд, набояд аз панҷ рӯзи корӣ ва соҳибкори инфиродие, ки фаъолияти худро дар асоси патент амалӣ менамояд, набояд аз ду рӯзи тақвимӣ зиёд бошад.

3. Санчиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор дар муҳлати на зиёдтар аз 10 рӯзи корӣ барои субъектҳои соҳибкори калон, 5 рӯзи корӣ барои субъектҳои соҳибкори миёна ва 2 рӯзи корӣ барои субъектҳои соҳибкори хурд гузаронида мешавад.

4. Дар ҳолатҳои истисноӣ ба монанди фалокат, беморӣ, фавти шахси масъул ва ҳолатҳои дигари рафънопазир – бо қарори роҳбари мақоми санчишӣ муҳлати пешбининамудаи қисмҳои 1, 2 ва 3 ҳамин модда як маротиба ба муҳлати на зиёда аз сеяки муҳлати асосии гузаронидани санчиш тамдид карда мешавад. Дар сурати мавҷуд набудани ҳуҷҷатҳои тасдиқкунанда дар хусуси тамдиди муҳлати мазкур санчиши минбаъдаи фаъолияти субъекти хоҷагидор манъ аст.

5. Санчиш танҳо дар вақти корӣ ва рӯзҳои кории субъекти хоҷагидор гузаронида мешавад, ба истиснои санчиши ғайринақшавӣ.

Моддаи 27. Манъи такроран гузаронидани санчиш аз тарафи мақомоти санчиши сатҳи гуногун ё мақомоти дигари санчиш

1. Гузаронидани санчиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор аз рӯи масъалаҳое, ки қаблан аз ҷониби мақоми санчишӣ сатҳи дигар ё мақоми дигари санчишӣ дар давраи санчиш муқарраргардида гузаронида шудааст, манъ аст.

2. Мақоми санчишӣ салоҳияти ҳар яке аз сатҳҳои мақомоти санчишро оид ба гузаронидани санчиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор муайян менамояд.

3. Дар ҳолате, ки санчиши фаъолияти субъекти хоҷагидор аз ҷониби мақоми санчиши як сатҳ (ҷумҳуриявӣ, вилоятӣ, шаҳрӣ ё ноҳиявӣ) гузаронида шавад, ба мақоми санчиши сатҳи дигар гузаронидани санчиши ҳамон як субъекти хоҷагидор манъ аст.

4. Мақомоти ҳифзи ҳуқуқ набояд санчишҳои аз ҷониби мақомоти дигари санчиш гузаронидашударо такроран гузаронанд, ба истиснои талаботи пешбининамудаи сархати чоруми қисми 1 моддаи 19 Қонуни мазкур.

Моддаи 28. Анҷоми санчиш

1. Баъди анҷоми санчиш, сарфи назар аз натиҷаҳои он, шахси мансабдори мақоми санчишӣ санад тартиб дода, дар он маълумоти зеринро қайд менамояд:

- маҳалли гузаронидани санчиш, санаи таҳияи санад;
- мавзӯи санчиш;
- вазифа, насаб, ном, номи падари шахсони мансабдори мақоми санчишӣ, ки санчиш гузаронидаанд;
- насаб, ном, номи падари соҳибкори инфиродии санчидашуда ё номи пурраи шахси ҳуқуқӣ;

- маълумот оид ба санчиши қаблӣ;
- давраи санчидашаванда ва маълумоти умумӣ оид ба ҳуҷҷатҳое (объектҳое), ки субъекти хоҷагидор барои гузаронидани санчиш пешниҳод намудааст;
- натиҷаҳои санчиш;
- дар ҳолати ошкор гардидани камбудихо - шарҳи муфассали онҳо бо истинод ба меъёри дахлдори санади меъёрии ҳуқуқӣ.

2. Анҷоми санчиш рӯзи ба субъекти хоҷагидор супоридани санади санчиш ё санаи ба он фиристодани санади санчиш бо мактуби фармоишӣ ва огоҳинома, лекин на дертар аз панҷ рӯзи корӣ аз муҳлати дар қарор зикргардида, ҳисобида мешавад.

3. Ба санади санчиш нусхаҳои зарурии ҳуҷҷатҳо, ҳисобҳои анҷомдодаи шахси мансабдори мақоми санчишӣ ва маводи дигари дар раванди санчиши гузаронидашуда бадастомада замима карда мешаванд.

4. Санади санчиш ба миқдори на кам аз ду нусха таҳия гардида, аз ҷониби шахси мансабдори мақоми санчишӣ, ки санчиши дахлдорро гузаронидааст, имзо карда мешавад.

5. Як нусхаи санади санчиш ба субъекти хоҷагидор дар давоми панҷ рӯзи корӣ супурда мешавад. Ҳангоми гирифтани санади санчиш роҳбари субъекти хоҷагидор уҳдадор аст, ки дар нусхаи дигари санад дар хусуси гирифтани он қайд ворид намуда, имзо гузорад.

6. Агар роҳбари субъекти хоҷагидор гирифтани санади санчишро рад намуда бошад, дар ин бора дар нусхаи санади санчиши барои мақомоти санчишӣ пешбинигардида қайд ворид намуда, бо имзои шахси мансабдори санчиши дахлдорро анҷомдода тасдиқ карда мешавад. Дар чунин ҳолат санади санчиш бо мактуби фармоишӣ ва огоҳинома ба субъекти хоҷагидор фиристода мешавад.

7. Дар сурати ошкор гардидани содиршавии ҷиноят дар рафти фаъолияти субъекти хоҷагидор нусхаи санад ва маводи натиҷаи санчиш аз рӯи тобеият барои қабули қарор ба мақомоти ҳифзи ҳуқуқи дахлдор фиристонида мешаванд.

Моддаи 29. Қарор аз рӯи натиҷаҳои санчиш

1. Баъди анҷоми ҳар як санчиш дар асоси натиҷаҳое, ки дар санади санчиш дарҷ гардидаанд, мақоми санчишӣ бо имзои роҳбар ё шахси ивазкунандаи ӯ аз рӯи натиҷаҳои санчиш қарор қабул менамояд, ки он дар муҳлати панҷ рӯзи корӣ баъди рӯзи анҷоми санчиш ба субъекти хоҷагидор дода мешавад.

2. Қарор бояд маълумоти зеринро дар бар гирад:

- сана ва рақами бақайдгирии қарор ва санади санчиш;
- насаб, ном, номи падари соҳибкори инфиродӣ ё номи пурраи шахси ҳуқуқӣ;
- мавзӯи санчиши гузаронидашуда;
- чораи андешидашаванда, агар камбудихо ошкор гардида бошанд;
- талабот оид ба рафъи камбудихои ошкоргардида дар сурати ошкор гардидани онҳо;
- муҳлат, маҳал ва тартиби шикоят овардан нисбат ба қарор.

3. Дар ҳолати ошкор нагардидани камбудихо баъди анҷоми санчиш ба қарор қайди дахлдор ворид карда мешавад.

4. Қарор аз рӯи натиҷаҳои санчиш дар ҳолатҳое, ки дар моддаи 16 Қонуни мазкур пешбинӣ гардидаанд, беэътибор доништа мешавад.

5. Аз рӯи натиҷаи гузаронидани санчиш мақомоти санчишӣ ҳар шашмоҳа ба шӯрои Ҳамоҳангсозии фаъолияти мақомоти санчишӣ дар бораи санчишҳои гузаронидашуда маълумоти дахлдор пешниҳод менамояд.

Моддаи 30. Муваққатан боздоштани фаъолияти субъекти хоҷагидор

1. Дар рафти санчиш ҳангоми мавҷуд будани асосҳои зерин шахси мансабдори мақоми санчишӣ дар бораи муваққатан боздоштани фаъолияти субъекти хоҷагидор қарор қабул менамояд:

- ошкор гардидани анҷоми фаъолияти субъекти хоҷагидор, ки ба қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон мутобиқ набуда, бевосита боиси хатари ҷиддӣ гардида, метавонад ба ҳаёт ва саломатии аҳоли ва муҳити зист зарар расонад;

- таҳдиди дар натиҷаи амалӣ намудани фаъолият ба миён омада, ки бо назардошти ногузирии хатар ва бузургии эҳтимолияти он дар сурати имкон надоштани субъекти хоҷагидор барои тибқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ намудани фаъолияти худ онро бояд фавран боздорад.

2. Шахси мансабдори мақоми санчишӣ бояд танҳо он фаъолияти субъекти хоҷагидорро муваққатан боздорад, ки боиси расонидани зарари назаррас ба ҳаёт ва саломатии аҳоли ё муҳити зист шуда метавонад.

3. Дар ҳолати муваққатан боздоштани фаъолияти субъекти хоҷагидор чораҳои гузоштани муҳр (штамп), суратгирӣ, банаворгирӣ ва дигар усулҳои, ки қонунгузори Чумҳурии Тоҷикистон манъ накардааст, метавонанд истифода карда шаванд.

4. Муҳлати дар қарор оид ба муваққатан боздоштани фаъолияти субъекти хоҷагидор қайдгардида набояд аз се моҳ зиёд бошад.

5. Қарор дар бораи муваққатан боздоштани фаъолияти субъекти хоҷагидор маълумоти зеринро дар бар мегирад:

- сана ва рақами қарор;
- номи мақоми санчишӣ ва номи субъекти хоҷагидор;
- асос барои муваққатан боздоштани фаъолияти субъекти хоҷагидор;
- номгӯи фаъолияти боздошташуда;
- номгӯӣ ва миқдори молу мулк, таҷҳизот барои истехсолот;
- чораҳои, ки бояд барои бартараф кардани ҳуқуқвайронкунӣ андешида шаванд;
- муҳлат барои бартараф намудани ҳуқуқвайронкунӣ ва муҳлате, ки фаъолияти субъекти хоҷагидор муваққатан боздошта мешавад.

6. Шахси мансабдори мақоми санчишӣ, ки дар бораи муваққатан боздоштани фаъолияти субъекти хоҷагидор қарор қабул кардааст, роҳбари мақоми санчишро дар ин хусус огоҳ менамояд.

7. Субъекти хоҷагидор метавонад аз рӯи қарор дар бораи муваққатан боздоштани фаъолияти субъекти хоҷагидор ба суд, мақомоти прокуратура ё ба тариқи маъмури шикоят намояд.

8. Дар ҳолате, ки субъекти хоҷагидор камбудихоӣ ошкоргардидаро пеш аз муҳлати дар қарор дар бораи муваққатан боздоштани фаъолияти субъекти хоҷагидор зикргардида бартараф намояд, роҳбари мақоми санчишӣ дар давоми 3 рӯз аз лаҳзаи қабули аризаи субъекти хоҷагидор дар бораи барқарор намудани фаъолият тибқи аризаи он қарор қабул менамояд.

Моддаи 31. Гирифтани намунаҳо барои гузаронидани ташҳис

1. Гирифтани намунаҳои маҳсулот барои гузаронидани ташҳис танҳо дар ҳолати ғайриимкон будани муайянкунии масъалаи бехатарии маҳсулот аз рӯи натиҷаи муоинаи он амалӣ карда мешавад. Дар ин ҳолат мақоми санчишӣ дар бораи гирифтани намунаҳо санад тартиб медиҳад, ки дар он ҳолатҳои зерин нишон дода мешаванд:

- маҳал ва санаи тартиб додани он;
- номгӯӣ ва маҳалли ҷойгиршавии субъекти санчидашаванда, ки намунаи маҳсулоти он гирифта мешавад;
- мансаб, насаб, ном ва номи падари шахси ваколатдори субъекти хоҷагидори санчидашаванда;
- мансаб, насаб, ном ва номи падари шахси мансабдоре, ки намунаи маҳсулотро мегирад;
- асос ва талабот барои гирифтани намунаи маҳсулот;
- номгӯӣ ва миқдори намунаи маҳсулоти гирифташуда бо зикр кардани истехсолкунанда, санаи истехсол, силсилаи (рақами) дастаи мол, арзиши умумии намунаҳо;
- сана ва вақти гирифтани намунаи маҳсулот.

2. Мақоми санчишӣ гирифтани намунаҳоро ба миқдоре, ки ҳуҷҷатҳои меъёрию техникӣ маҳсулот барои гузаронидани ташҳис муқаррар намудаанд, амалӣ менамояд.

3. Санади гирифтани намунаҳои маҳсулот дар се нусха тартиб дода мешавад. Ҳамаи нусхаҳои санад аз ҷониби шахси мансабдори тартибдода, ки намунаи маҳсулотро гирифтааст ва роҳбар ё намояндаи субъекти хоҷагидори санчидашаванда имзо карда мешаванд. Як нусхаи санади гирифтани намунаи маҳсулот бо роҳат ва намунаи маҳсулоти бо тартиби муқарраргардида гирифташуда ба ташкилоте фиристода мешавад, ки тибқи қонунгузори Чумҳурии Тоҷикистон барои гузаронидани ташҳис ваколатдор шудааст. Нусхаи дуюми санади гирифтани намунаи маҳсулот дар ихтиёри субъекти хоҷагидор мемонад. Нусхаи сеюми санади гирифтани намунаи маҳсулотро шахси мансабдори мақоми санчишӣ, ки намунаи маҳсулотро гирифтааст, нигоҳ медорад. Фурӯш ва ба муомилот баровардани молу маҳсулоте, ки аз он барои ташҳис намуна гирифта шудааст, то муайян гардидани натиҷаи ташҳис манъ аст.

4. Шароити нигоҳдорӣ ва ҳамлу нақли намунаи маҳсулоти гирифташуда набояд нишондиҳандаҳои, ки аз рӯи онҳо ташҳиси намунаҳо гузаронида мешавад, тағйир диҳад. Шахси мансабдори мақоми санчишӣ, ки намунаи маҳсулотро барои озмоиш гирифтааст, амният ва сари вақт ба ҷойи гузаронидани ташҳис расонидани онро таъмин менамояд. Субъекти хоҷагидори санчидашаванда ҳуқуқ дорад ҳангоми гирифтани намунаҳо норозигӣ изҳор намояд.

5. Дар ҳолати номураттабии раванди муътадили истехсолот, ки бо гирифтани намунаи маҳсулот алоқаманд аст, намунаи маҳсулот пас аз гузаронидани ташҳис бояд баргардонидани шавад.

6. Харочоти марбут ба гирифтани намунаи маҳсулот аз тарафи мақоми санчишӣ маблағгузорӣ карда мешавад. Мақоми ваколатдори давлатӣ оид ба масъалаҳои молиявӣ расмиёти амалӣ намудани пардохти харочоти марбут ба гирифтани намунаи маҳсулотро тасдиқ менамояд.

7. Дар ҳолати бо натиҷаҳои таҳхис тасдиқ гардидани далели вайронкунии талаботи муқаррарнамудаи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҷониби субъекти хоҷагидор, он вазифадор аст, ки харочоти марбут ба гузаронидани таҳхисро мувофиқи тартиби муқаррарнамудаи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷуброн намояд.

8. Мақомоти санчишӣ бояд ҳулосаи мақомоти дигари санчиш ва натиҷаи таҳхисро, ки дар озмоишгоҳҳои аккредитатсияшудаи мақомоти санчишӣ гузаронида шудааст, эътироф намоянд.

БОБИ 3.

ҲУҚУҚ ВА УҲДАДОРИҲОИ СУБЪЕКТҲОИ ХОҶАГИДОР ВА ШАХСОНИ МАНСАБДОРИ МАҚОМОТИ САНЧИШӢ

Моддаи 32. Ҳуқуқ ва уҳдадориҳои субъектҳои хоҷагидор

1. Субъектҳои хоҷагидор ҳуқуқ доранд:

- дар бораи санчиши гузаронидашаванда маълумот гиранд;
- аз шахсони мансабдори мақомоти санчишӣ асосҳои гузаронидани санчишро талаб намоянд, бо ҳуҷҷатҳои тасдиқкунандаи шахсияти узви гурӯҳи санчишӣ шинос шаванд;
- шахсонро, ки дар бораи гузаронидани санчиш қарори дахлдор надоранд ва ё онҳо дар дафтари бақайдгирии санчишҳо маълумоти дахлдор ворид накардаанд ва ё муҳлати дар қарор зикргардидаи онҳо фаро нарасида ва ё гузаштааст, ба санчиш роҳ надиханд;
- талаботи шахсони мансабдори мақомоти санчишро оид ба масъалаҳои, ки ба салоҳияти онҳо мансуб нестанд, иҷро нақунанд ва онҳоро бо маводе, ки ба мавзӯи санчиш дахл надоранд, шинос нақунанд;
- аз мақомоти санчишӣ нусхаи санади санчишро дар давоми панҷ рӯзи корӣ баъди анҷоми санчиш талаб намоянд ва гиранд;
- бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон аз мақоми санчишӣ ҷуброни зиёни дар натиҷаи амалҳои ғайриқонунии шахсони мансабдори он ҳангоми гузаронидани санчиш расонидашударо талаб намоянд;
- ба шахси мансабдори мақоми санчишӣ шарҳу эзоҳро оид ба масъалаҳои вобаста ба санчиш ва натиҷаҳои он пешниҳод кунанд;
- бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон нисбати натиҷаҳои санчиш шикоят намоянд;
- бо мақсади ҳифзи ҳуқуқи манфиатҳои қонунии худ дар раванди гузаронидани санчиш ва аз рӯи натиҷаҳои он мутахассисон ва намояндагони ассотсиатсияҳоеро, ки аъзои онҳо мебошанд, инчунин дигар ташкилоти ҷамъиятиро ҷалб намоянд.

2. Субъектҳои хоҷагидор уҳдадоранд:

- шахсони мансабдори мақомоти санчишро дар сурати доштани қарор дар бораи гузаронидани санчиш ва аз ҷониби онҳо пешниҳод гардидани шаҳодатномаи хизматӣ ва ворид намудани сабтҳои дахлдор ба дафтари бақайдгирии санчишҳо ба объектҳои дахлдори санчиш роҳ диҳанд;
- дар асоси талаботи асоснокӣ шахсони мансабдори мақомоти санчишӣ мавод ва ҳуҷҷатҳоеро, ки барои гузаронидани санчиш зарур мебошанд, пешниҳод намоянд;
- қарорҳои мақомоти санчишро дар бораи дар муҳлатҳои муқарраршуда бартараф намудани ҳуқуқвайронкуниҳо, ба истиснои ҳолатҳои пешниҳод намудани шикоят аз рӯи қарори мақоми санчишӣ, иҷро намоянд;
- ба шахсони мансабдори мақомоти санчишӣ дар иҷрои уҳдадориҳои хизматиҳои онҳо мусоидат намоянд;
- ба оғози санчиш дар сана ва дар вақти муқарраргардида монеъ нашаванд;
- бо тартиби муқарраргардида ба дафтари бақайдгирии санчишҳо маълумоти дахлдор ворид намоянд.

Моддаи 33. Ҳуқуқ ва уҳдадориҳои шахсони мансабдори мақомоти санчишӣ

1. Шахсони мансабдори мақомоти санчишӣ ҳуқуқ доранд:

- ба ҳудуди объектҳои субъекти хоҷагидор бо ҳамроҳии намояндаи субъекти хоҷагидор ворид шаванд;
- аз субъекти хоҷагидори санчидашаванда ҳуҷҷатҳои заруриеро, ки бевосита бо гузаронидани санчиш алоқаманданд, талаб намуда, аз онҳо иқтибос ва нусха гиранд;

- аз роҳбари субъекти хоҷагидор оид ба масъалаҳои вобаста ба мавзӯи санҷиши фаъолияти он баёноти хаттӣ талаб намоянд;

- намунаҳоро дар асоси санади хаттии тартибдодаи тарафҳо ба миқдоре, ки барои гузаронидани санҷиш зарур аст, гиранд ва новобаста ба намуди намуна, онҳоро баъди анҷоми санҷиш дар асоси уҳдадорӣ хаттӣ баргардонанд;

- ба ҷараёни санҷиши субъекти хоҷагидорӣ коршиносону (мутахассисону) машваратчиёро ҷалб намоянд.

2. Шахсони мансабдори мақомоти санҷишӣ ҳангоми гузаронидани санҷиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор уҳдадоранд:

- қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ҳуқуқҳои субъекти хоҷагидорро риоя намоянд;

- санҷишҳоро бо тартиби пешбининамудаи Қонуни мазкур гузаронанд;

- ба субъектҳои хоҷагидори санҷидашаванда қарор дар бораи гузаронидани санҷиш, шаҳодатномаи хизматӣ ва дигар ҳуҷжатҳои заруриро пешниҳод намоянд;

- бо тартиби муқарраргардида ба дафтари бақайдгирии санҷишҳо маълумот ворид намоянд;

- то оғози санҷиш ҳуқуқ ва уҳдадорӣҳои субъектҳои хоҷагидори санҷидашаванда, инчунин ҳуқуқ ва уҳдадорӣҳои худро вобаста ба гузаронидани санҷиш фаҳмонида диҳанд;

- ба иштирок намудани намояндагони субъекти хоҷагидор ҳангоми гузаронидани санҷиш монетъ нашаванд ва оид ба масъалаҳои вобаста ба мавзӯи санҷиш ба онҳо шарҳ диҳанд;

- нигоҳдориҳои миқдор ва сифати ҳуҷжатҳо, намунаҳои таҷрибавӣ ва маводи дигари муваққатан гирифташуда, инчунин сари вақт баргардонидани онҳоро таъмин намоянд;

- мавзӯ ва моҳияти камбудӣҳои ошкоргардида ва чораҳои бартараф намудани онҳоро ба субъектҳои хоҷагидор шарҳ дода, ба пинҳон кардани онҳо роҳ надиханд;

- барои фаъолияти субъектҳои хоҷагидор монетъ нашаванд;

- аз ҳудуди субъекти хоҷагидори санҷидашаванда ҳуҷжатҳои санҷидашавандаро берун набароранд;

- ба субъектҳои хоҷагидори санҷидашуда доир ба бартараф намудани камбудӣҳои ошкоргардида дастурҳои асосноки иҷрояшон ҳатмиро диҳанд;

- риояи сирри давлатӣ, тижоратӣ ва сирри дигари бо қонун ҳифзшавандаро таъмин намоянд.

Моддаи 34. Маҳдудиятҳои ҳангоми гузаронидани санҷиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор

Ба мақомоти санҷишӣ ва шахсони мансабдори онҳо манъ мебошад:

- даҳлат намудан ба фаъолияти субъектҳои хоҷагидор оид ба масъалаҳои ба мавзӯи санҷиш вобаста набуда;

- аз субъектҳои хоҷагидор дар шакли нақдӣ ситонидани пардохтҳои пешбининамудаи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, аз ҷумла ҷаримаҳо, фоизҳо;

- истифода бурдани далелҳои вучуд доштани камбудӣҳо ҳамчун асос барои даҳлат ё маҳдуд намудани фаъолияти субъектҳои хоҷагидор;

- анҷом додани амалҳои, ки ба фаъолияти истеҳсоли тижоратии субъектҳои хоҷагидор монетъ мешаванд;

- гузаронидани санҷиш тибқи асосҳои, ки дар Қонуни мазкур пешбинӣ нашудаанд ва бе қарор оид ба гузаронидани санҷиш;

- гузаронидани санҷиш нисбати субъектҳои хоҷагидор, ки ба шахси мансабдори мақоми санҷишӣ муносибатҳои ҳешутаборӣ доранд;

- гузаронидани санҷиш ҳангоми набудани роҳбар ё намояндаи ваколатдори субъекти хоҷагидор;

- талаб намудани ҳуҷжатҳо, иттилоот, маълумот, намунаи маҳсулот, иёргирии озмоиши объектҳои муҳити атроф ва объектҳои муҳити истеҳсолот, агар онҳо объектҳои санҷиш ё ба мавзӯи санҷиш алоқаманд набоянд, инчунин мусодира намудани нусхаи аслии чунин ҳуҷжатҳо;

- гирифтани намунаҳои маҳсулот, иёргирии озмоиши объектҳои муҳити атроф ва объектҳои муҳити истеҳсолот барои гузаронидани таҳқиқот, озмоиш, ҷенкунӣ онҳо бе тартиб додани протоколҳо оид ба гирифтани намунаҳои зикргардида, иёргирӣ аз рӯи намунаи муқарраргардида ва зиёда аз миқдори муқаррарнамудаи стандартҳои миллий, қоидаҳои гирифтани намуна, иёргирӣ ва усулҳои таҳқиқ, озмоиш, ҷенкунӣ онҳо ва регламентҳои техникӣ;

- паҳн намудани маълумоте, ки дар натиҷаи гузаронидани санҷиш дастрас шудааст ва он дорои сирри давлатӣ, тижоратӣ, хизматӣ ва дигар сирри бо қонун ҳифзшаванда мебошад, ба истиснои ҳолатҳои муқаррарнамудаи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон;

- аз муҳлати муқарраргардида зиёд гузаронидани санҷиш;

- ба субъектҳои хоҷагидор додани дастур ё пешниҳод дар бораи аз ҳисоби онҳо гузаронидани чорабиниҳои марбут ба санчиш.

БОБИ 4.

НАҚШАИ СОЛОНА, ҲИСОБОТДИҲӢ, ОМУӢЗИШ ВА АРӢӢБИИ ФАӢОЛИЯТИ ШАХСОНИ МАНСАБДОРИ МАҚОМОТИ САНЧИШӢ

Моддаи 35. Нақшаи солонани гузаронидани санчишҳои нақшавӣ

1. Мақомоти санчишӣ дар асоси таҳлили дараҷаи ҷойдоштаи мутобиқати фаъолияти субъектҳои хоҷагидор ба санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон, дониши субъектҳои хоҷагидор оид ба амалӣ намудани фаъолияти худ мутобиқи санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ, арзёбии дараҷаи таваккалнокии фаъолияти субъекти хоҷагидор, сабабҳои риоя нагардидан ё ба таври зарурӣ риоя нагардидани талабот нисбати субъектҳои хоҷагидор муқаррарнамудаи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин дар асоси тадбирҳои қаблан андешидашуда чихати пешгирии қонунвайронкунӣ, чораҳои таъсиррасонӣ ва меъёрҳои риоянашавандаи санадҳои меъёрии ҳуқуқии мақомоти санчишӣ нақшаи солонани гузаронидани санчишҳои нақшавиро таҳия менамоянд.

2. Дар нақшаҳои солонани гузаронидани санчишҳо афзалиятҳо ва нақшаҳои соли оянда барои мавзӯи санчиш зикр карда мешаванд.

3. Дар нақшаҳои солонани гузаронидани санчишҳои нақшавӣ маълумоти зерин зикр карда мешавад:

- арзёбии таваккалҳои асосӣ дар ҳар як соҳаи санчиш;
- арзёбии миқдори санчишҳои нақшавие, ки аз ҷониби мақомоти санчишӣ гузаронида мешаванд;
- арзёбии миқдор ва намудҳои тадбирҳои машваратӣ ва иттилоотии аз тарафи мақомоти санчишӣ андешидашаванда.

Моддаи 36. Ҳисоботдиҳии мақоми санчишӣ

Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ё дигар мақоми иҷроияи марказии ҳокимияти давлатӣ, ки мақоми санчишӣ дар нақшаи идоракунии он қарор дорад, ҳар сол мақсадҳои стратегӣ ва вазифаҳои солонани мақомоти санчишро муайян намуда, арзёбии фаъолиятро дар асоси нишондиҳандаҳои зерин мегузаронад:

- дараҷаи хатарнокӣ ё рӯйдодҳо (нишондиҳандаҳои фавт, харобшавӣ, партовҳо, ифлосшавӣ ва дигар нишондиҳандаҳо) дар соҳаи санчидашаванда ва динамикаи нишондиҳандаҳои мазкур;
- нишондиҳандаҳои фаъолият, ки шумораи санчишҳо, машваратҳо, тренингҳои гузаронидашуда ва натиҷаҳои онҳоро нишон медиҳанд;
- нишондиҳандаҳои афкори умум;
- натиҷаҳои пурсиши ҷомеа, ки дарккунӣ ва арзёбии иттиҳодҳои соҳибкорон, ташкилотҳои ҷамъиятиро оид ба арзёбии фаъолияти мақомоти санчишӣ нишон медиҳанд.

Моддаи 37. Арзёбии фаъолияти шахсони мансабдори мақомоти санчишӣ

1. Фаъолияти шахсони мансабдори мақомоти санчишӣ, ки санчиш мегузаронанд, дар асоси меъёрҳои зерин арзёбӣ мегардад:

- натиҷаҳои арзёбии шахси мансабдори мақомоти санчишӣ, ки аз ҷониби субъекти хоҷагидор гирифта шудааст;
- миқдори машварат ва тавсияҳои додашуда ба субъекти хоҷагидор оиди риояи талаботи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- арзёбии фаъолияти шахси мансабдори мақомоти санчишӣ оиди кам кардани сатҳи таваккалнокиӣ.

2. Мақоми санчишӣ низоми арзёбии фаъолияти шахси мансабдори мақомоти санчишро, ки санчиш мегузаронад, бо назардошти меъёрҳои дар қисми 1 ҳамин модда пешбинишуда таҳия менамояд.

3. Шумораи мучозоти татбиқшуда, миқдори ҷаримаҳо ё дигар нишондиҳандаҳои марбут ба истифодаи мучозот нисбати субъектҳои хоҷагидор набояд барои арзёбии фаъолияти шахси мансабдори мақомоти санчишӣ асос шавад.

4. Мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи санчиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор Кодекси одоби шахсони мансабдори мақомоти санчишро таҳия ва ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон барои тасдиқ пешниҳод менамояд.

5. Мақомоти санчишӣ ҳар се моҳ ба мақомоти болоии худ дар бораи фаъолияти анҷомдодашон ҳисобот таҳия ва пешниҳод менамоянд, ки дар он маълумоти зерин нишон дода мешавад:

- арзёбии сатҳи таваккалноки дар соҳаи санчидашаванда;
- вазифаҳои соли қорӣ, иҷрои онҳо ва натиҷаҳои арзёбӣ;
- фаъолияти машваратдиҳӣ бо ишораи масъалаҳои барои субъектҳои хоҷагидор муҳими давраи ҳисоботӣ, меъёрҳои қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки бояд муфассал фаҳмонида шаванд;
- шумора, хусусият ва давомнокии санчишҳои гузаронидашуда;
- маълумоти мухтасар оид ба маблағгузорию фаъолияти мақоми санчишӣ ҳангоми гузаронидани санчиш.

6. Ҳисоботи солонаи мақомоти санчишӣ дар бораи фаъолияти анҷомдода, ки мақомоти санчишӣ ба Шӯрои Ҳамоҳангсозии фаъолияти мақомоти санчишӣ пешниҳод менамоянд, бояд маълумот дар бораи шумораи санчишҳои ғайринақшавӣ ва тақрори гузаронидашуда, инчунин маълумоти мухтасар дар бораи ҳамаи муроҷиатҳои аз субъектҳои хоҷагидор воридшударо дар бар гирад.

Моддаи 38. Такмили ихтисоси шахсони мансабдори мақомоти санчишӣ

1. Мақоми санчишӣ мақсад ва принципҳои асосии такмили ихтисоси шахсони мансабдори мақомоти худро оид ба донишҳои техникӣ дар соҳаи гузаронидани санчиш ва малакаи гузаронидани санчиш, гузаронидани машварат барои субъектҳои хоҷагидор тасдиқ менамояд.

2. Нақшаи солонаи такмили ихтисоси шахсони мансабдори мақомоти санчишӣ то 1 марти соли қорӣ тасдиқ карда мешавад. Такмили ихтисоси шахсони мансабдори мақомоти санчишӣ бояд на камтар аз як маротиба дар 3 сол гузаронида шавад.

3. Мақоми санчишӣ на камтар аз як маротиба дар 3 сол талаботи таҳассусиро нисбати шахсони мансабдори мақомоти санчишӣ, ки меъёри асосии интиҳоб ва ҷобаҷогузорию шахсони мансабдори мақомоти санчишӣ мебошад, таҳия ва ба мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи хизмати давлатӣ барои тасдиқ пешниҳод менамояд.

БОБИ 5.

ҲАМКОРИИ МАҚОМОТИ САНЧИШӢ

Моддаи 39. Таъмини ҳамкорӣ ва ҳамоҳангсозии фаъолияти мақомоти санчишӣ

1. Бо мақсади таъмини ҳамкорӣ ва ҳамоҳангсозии фаъолияти мақомоти санчишӣ, Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон Шӯрои Ҳамоҳангсозии фаъолияти мақомоти санчишӣ таъсис дода, ҳайат ва низомномаи онро тасдиқ мекунад.

2. Фаъолияти Шӯрои Ҳамоҳангсозии фаъолияти мақомоти санчишӣ шаффоф буда, бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон дастрасии субъектҳои хоҷагидорро ба маълумот дар бораи санчишҳо ё оид ба фаъолияти он таъмин намояд.

Моддаи 40. Маҳзани маълумот ва низоми идоракунии дар мақоми санчишӣ

1. Мақоми санчишӣ маҳзани маълумот ва низоми идоракуниро таъсис дода, пешбурд ва иҷрои уҳдадорихоро оид ба амалӣ гардонидани ваколатҳои назоратӣ таъмин менамояд.

2. Маҳзани маълумот иттилооти зеринро дар бар мегирад:

- номгӯи ҳамаи шахсони ҳуқуқӣ ва соҳибқорони инфиродие, ки фаъолияти онҳо мавриди санчиш қарор мегирад;

- маълумот оид ба натиҷаи санчишҳои гузаронидашуда;

- маълумот оид ба истифодаи захираҳои мақомоти санчишӣ.

3. Қарорҳо дар бораи гузаронидани санчиш, санадҳои санчиш ва қарорҳои аз рӯи натиҷаҳои санчиш қабулгардида дар маҳзани маълумоти мақоми санчишӣ ба қайд гирифта мешаванд.

Моддаи 41. Маҳзани ягона оид ба санчишҳои гузаронидашуда ва низоми иттилоотии идоракунии

1. Маҳзани ягона оид ба санчишҳои гузаронидашуда ва низоми иттилоотии идоракунии барои босамар будани мубодилаи маълумот байни маҳзанҳои маълумот ва низомҳои идоракунии мақомоти санчишӣ ташкил карда мешавад.

2. Мақсади босамар будани мубодилаи иттилоот байни маҳзанҳои маълумот ва низоми идоракунии мақомоти санчишӣ аз ҳамоҳангсозии банақшагирии гузаронидани санчишҳо, пешгирии тақроршавии

санчишҳо, пешгирии вайронкунии муҳлати санчиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор ва истифодаи маълумот барои арзёбии таваккалҳо барои ҳар бахш иборат аст.

3. Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон расмиёти ташкил, пур кардан ва пешбурди маҳзани ягонаи гузаронидани санчишҳоро тасдиқ менамояд.

4. Маҳзани ягона оид ба санчишҳои гузаронидашуда ва низоми иттилоотии идоракунии бояд дорони иттилооти аз мақоми санчишӣ воридшаванда, маълумоти марбут ба муайян намудани дараҷаи таваккалноки ва маълумот оид ба санчишҳои ба нақшагирифташуда ва санчишҳои гузаронидашуда бошад.

БОБИ 6. МУҚАРРАРОТИ ХОТИМАВИ

Моддаи 42. Ҷуброни зарари ба субъектҳои хоҷагидор расонидашуда

Зараре, ки ба субъектҳои хоҷагидор дар натиҷаи қарорҳои ғайриқонунӣ ё дигар амалҳои ғайриқонунии шахсони мансабдори мақомоти санчишӣ расонида шудааст, аз ҷумла ғайриқонунӣ аздастрафта, тибқи тартиби муқаррарнамудаи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷуброн карда мешавад.

Моддаи 43. Ҳалли баҳсҳо ва ҳуқуқи шикоят

1. Ҳифзи ҳуқуқи субъектҳои хоҷагидор ҳангоми гузаронидани санчиш тавассути овардани шикоят ба суд, мақомоти прокуратура ва ба тариқи маъмурӣ амалӣ карда мешавад.

2. Нисбати амалҳо ва қарорҳои шахсони мансабдори мақомоти санчишӣ бо тартиб ва дар муҳлатҳои муқаррарнамудаи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон шикоят овардан мумкин аст.

3. Шикоятҳое, ки ба мақомоти санчишӣ оварда мешаванд, дар муддати на зиёда аз 30 рӯзи тақвими аз рӯзи ворид шудани шикоят мавриди баррасӣ қарор мегиранд ва дар ин муҳлат вобаста ба онҳо қарорҳо қабул карда мешаванд. Дар ҳолати дар ин муддат ба шикоят ҷавоби хаттӣ нагирифтани, далелҳое, ки дар шикоят оварда шудаанд, қабулшуда ҳисобида мешаванд. Давоми муҳлати дар ҳамаин қисм муқарраргардида аз рӯзи якуми кории пас аз ба қайд гирифтани шикояти хаттӣ дар мақоми санчишӣ дахлдор оғоз мегардад.

4. Шикоят аз рӯи қарори мақомоти санчишӣ, ки бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод гардидааст, ба истиснои қарор дар бораи татбиқи ҷазои маъмурӣ дар шакли огоҳӣ, иҷрои қарорро бозмедорад. Иҷрои қарори мақоми санчишӣ то лаҳзаи қабул гардидани қарори дахлдор доир ба моҳияти шикоят боздошта мешавад.

5. Мақомоти санчишӣ уҳдадоранд ҳар сол оид ба далелҳои баррасии арзу шикоятҳои субъектҳои хоҷагидор, чораҳои андешидашуда ва натиҷаҳо ҳисобот омода намуда, то 1 феввали пас аз соли ҳисоботӣ ба баррасии Шӯрои ҳамоҳангсозии фаъолияти мақомоти санчишӣ пешниҳод намоянд.

6. Мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи санчишӣ фаъолияти субъектҳои хоҷагидор вазифадор аст, ки барои ба воситаи хатти алоқаи телефони фаврӣ воридшавии шикоят нисбати мақомоти санчишӣ дастрас, инчунин ошкоро ва дастрас будани маълумотро дар бораи расмиёти шикоят овардан ва чораҳои аз рӯи онҳо андешидашуда, инчунин тавассути ҷойгир намудани ин маълумот дар сомонии расмии мақомоти санчишӣ ва дигар воситаҳои ахбори омма мусоидат намояд.

7. Мақомоти санчишӣ иҷрои уҳдадориҳои хизматиро аз ҷониби шахсони мансабдори мақомоти санчишӣ дахлдор назорат карда, ҳолатҳои иҷрои номуносиби уҳдадориҳои хизматиро аз ҷониби шахсони мансабдор ба ҳисоб мегиранд, санчиши дахлдори хизматӣ мегузаронанд ва нисбати чунин шахсони мансабдор тибқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон чораҳо меандешанд.

8. Мақомоти санчишӣ оид ба чораҳое, ки нисбати шахсони дар риоя накардани қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон гунаҳгор андешида шудаанд, дар муддати 10 рӯз аз санаи андешидани чунин чораҳо вазифадоранд ба субъекти хоҷагидор, ки ҳуқуқ ва (ё) манфиатҳои қонуниашон риоя нашудааст, ба таври хаттӣ хабар диҳанд.

Моддаи 44. Ҷавобгарӣ барои риоя накардани талаботи Қонуни мазкур

Шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ барои риоя накардани талаботи Қонуни мазкур тибқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгарӣ кашида мешаванд.

Моддаи 45. Дар бораи аз эътибор соқит донистани Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи санчиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор дар Ҷумҳурии Тоҷикистон»

Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 28 июли соли 2006 «Дар бораи санҷиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» (Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, с. 2006, № 7, мод. 342; с. 2008, № 3, мод. 196; с. 2013, № 7, мод. 528) аз эътибор соқит доништа шавад.

Моддаи 46. Тартиби мавриди амал қарор додани Қонуни мазкур

Қонуни мазкур аз 1 июли соли 2016 мавриди амал қарор дода шавад, ба истиснои муқаррароти пешбининамудаи қисми 6 моддаи 19, ки аз 1 июли соли 2018 эътибор пайдо мекунад.

**Президенти
Ҷумҳурии Тоҷикистон**

Эмомалӣ РАҲМОН

ш. Душанбе, 25 декабри соли 2015,
№ 1269